

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Tale til samrådsspørgsmål J og N

Det talte ord gælder

Der er stillet to samrådsspørgsmål, J og N, til mig om ledsagelse til personer med handicap, særligt i forhold til deltagelse på Sølund Musikfestival.

[Spørgsmål J]

I spørgsmål J bliver jeg spurgt, om jeg vil sørge for, at der kommer en løsning, så personer med handicap, der har behov for ledsagelse med socialpædagogisk bistand, kan komme til Sølund Musikfestival.

Jeg synes ikke, at vores drøftelse af problemstillingen skal handle om, hvem der er for eller imod, at der er en mulighed for, at mennesker med handicap kan deltage på denne specifikke festival. Det tror jeg, at vi alle er enige om, at der skal være mulighed for.

Men jeg mener ikke, at vi fra Christiansborg skal beslutte, at mennesker med handicap skal tilbydes ledsagelse til en bestemt kulturaktivitet - og på dette punkt, tror jeg, at vi måske er uenige. Det første spørgsmål er stillet af Venstre. Jeg må indrømme, at jeg har undret mig over, om det virkelig er Venstres ønske, at vi her fra

Christiansborg skal beslutte præcis, hvilke kulturbegivenheder mennesker med handicap skal tilbydes ledsagelse til? Det virker ikke logisk. Og set fra et borgerperspektiv, så vil de fleste nok have sig frabedt, at christiansborgpolitikere skal bestemme, hvilke bestemte kulturaktiviteter de skal tilbydes at deltage i.

Derfor er mit korte og klare svar på spørgsmål J også, at jeg ikke harmulighed for at tage et initiativ, der sikrer, at alle borgere med handicap kan komme til Sølund Musikfestival.

For det første råder jeg ikke over midler, som kan anvendes til et centralt initiativ, der kan sikre dette.

For det andet vil et initiativ, der pålægger kommunerne at sørge for ledsagelse til alle, indebære en voldsom indgriben i det kommunale selvstyre. Vi kan ikke pålægge kommunerne at målrette indsatsen til en helt bestemt kulturbegivenhed. Jeg vil selvfølgelig gerne værne om nærdemokratiet og især det kommunale selvstyre. Og det er kommunerne, der er tættest på og derfor må træffe beslutninger om fx hverdagen og udflugtsmål på botilbud til mennesker med handicap.

Jeg mener derimod, at vi som ansvarlige landspolitikere kan og bør løfte problemstillingen op på et mere generelt plan. Vi bliver nødt til at have fokus på de muligheder, der er for, at personer med handicap kan få ledsagelse generelt.

Vi skal have fokus på, om den kerneydelse, som mennesker med handicap tilbydes i form af muligheder for et selvstændigt liv, er i orden.

Til det vil jeg sige fireting:

For det første vil jeg sige til lokalpolitikere i kommunerne, at de selvfølgelig skal have fokus på, hvad det er for en indsats, de tilbyder for mennesker med handicap i deres botilbud. Det er og bliver deres ansvar at sikre, at kerneydelsen er i orden. Det er det, som det lokale selvstyre går ud på.

Vi ved jo, at nogle kommuner finder ud at løse problemerne med ledsagelse på udflugter og ferier. Det er der eksempler på. Det gælder bl.a. for Køge Kommune, og senest har Lolland Kommunes Socialudvalg netop afsat 800.000 kr., så mennesker med handicap fortsat kan deltage i ferier, festivaller, familieture mv. Og det viser mig alt andet lige, at det *kan* lade sig gøre – også inden for rammerne af det kommunale selvstyre. Og selvfølgelig betyder det også, at det er et udtryk for, at man er villig til at påtage sig et ansvar.

For det andet vil jeg sige, at kvaliteten i botilbuddene bliver styrket med de nye socialtilsyn, som jeg ved, at de fleste er bekendt med, og som trådte i kraft 1. januar 2014. Nu bliver det lidt teknisk, men

det vigtigt for mig at understrege, hvor seriøst reformen tager fat på at arbejde med netop kvaliteten i indsatsen i botilbuddene.

Socialtilsynene skal lave en samlet vurdering af tilbuddenes faglige kvalitet i forbindelse med godkendelse og tilsyn. Til brug for det har vi lavet en kvalitetsmodel, som alle botilbud, der indgår i tilsynet, skal godkendes efter. Kvalitetsmodellen omfatter kvalitetskriterier og indikatorer for en række kvalitetstemaer.

Der skal bl.a. måles på, om tilbuddene styrker borgerens kompetencer og selvstændighed. I den forbindelse er der fx fastsat en indikator om, at borgerne indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund.

Disse krav vil medvirke til, at botilbud og kommuner nu i højere grad skal forholde sig aktivt til indsatsen. Det betyder, at vi vil komme til at se en højere grad af refleksion hos de ansvarlige kommunale myndigheder i forhold til, om den indsats de yder, er god nok i forhold til det grundlag, tilbuddene er godkendt på.

For det tredje vil jeg minde om, at mit ministerium er i dialog med KL og LEV om mulighederne for, at målgruppen får pædagogisk ledsagelse til udflugter og ferieture mv. I den forbindelse bliver der arbejdet på at få de gode eksempler frem, som kan inspirere botilbud og kommuner til gode løsninger. KL har igangsat en undersø-

gelse omkring ferie med videre, og resultaterne af undersøgelsen forventes klar før sommerferien.

Der er derfor initiativer i gang, som er med til at få sat fokus på, hvilke indsatser der ydes i botilbuddene, når det handler om aktiviteter, ledsagelse, ferieture mv.

For det fjerde vil jeg se på mulighederne for at udvikle det private udbud af ledsagelse.

Jeg vil dog med det samme understrege, at det private udbud af ledsagelse efter min mening alene skal være et supplement til den pædagogiske ledsagelse, som kommunerne allerede skal levere, som er – og det det er vigtigt at understrege og huske på - en del af kerneydelsen i botilbuddene.

Men vi skal løbende have fokus på, at regler og systemer ikke skal stå i vejen for at tænke nyt og finde nye løsninger. Derfor må vi se nærmere på mulighederne for at udvikle et privat marked med flere aktører. Det kan både være almennyttige fonde eller frivillige foreninger, som ikke på samme måde som erhvervsdrivende er afhængige af at skulle tjene penge. Men det kan også være private virksomheder, som drives på kommercielle vilkår. En udvidelse af markedet vil kunne skabe et bredere udvalg af tilkøbsmuligheder i de situationer, hvor den enkelte ønsker flere udflugter eller ferier, end den enkelte kommune tilbyder.

Når vi kender resultaterne af KL's undersøgelser inden sommerferien om ferie, som jeg omtalte tidligere, vil ministeriet derfor tage kontakt til relevante aktører for at drøfte, hvordan det private marked for tilkøb kan blive styrket og udvidet.

Jeg vil endnu en gang understrege, at privat tilkøb, som jeg ser det, kun skal være et supplement til den ledsagelse, som kommunerne skal levere. Derfor skal kommunerne forsat have ansvaret for at sikre mennesker med handicap en aktiv og indholdsrig hverdag.

Som afrunding vil jeg sige, at jeg næsten godt kan have Venstre mistænkt for at bruge denne sag som forsøg på at bane vejen for, at det fremover skal være sådan, at personer med udviklingshæmning skal betale for personaleomkostningerne i forbindelse med pædagogisk ledsagelse. Og min holdning er klar. Det er ikke vejen frem. Udover at brugerbetaling kan medvirke til at udhule kommunernes kerneydelse, så vil det også kunne føre med sig, at personer, der har råd, kan deltage i aktiviteter, mens dem, der *ikke* har råd, ikke kan. Det er ikke den vej, vi skal gå.

[Spørgsmål N]

Nu vil jeg gå over til min svar på spørgsmål N, hvor jeg bliver spurgtil, hvilke barrierer der er i serviceloven i forhold til at yde led-

sagelse til borgere, der har behov for det, fx til at komme til Sølund Musikfestival.

Jeg mener faktisk ikke, at der er barrierer i serviceloven i forhold til at yde ledsagelse til borgere med handicap, der har behov for socialpædagogisk støtte og ledsagelse til at komme til Sølund Musikfestival.

Serviceloven er jo netop indrettet, så den giver mennesker med handicap mulighed for personlig og social udvikling. Mennesker, der bor i botilbud, skal kunne leve så selvstændige og aktive liv som overhovedet muligt. For mig betyder det, at beboerne naturligvis skal tilbydes aktiviteter uden for botilbuddet og deltage i samfundet omkring dem.

Nogle oplever, at der er opstået en barriere, fordi KL har tydeliggjort, at det ikke er eller har været lovligt tidligere at opkræve brugerbetaling for den pædagogiske ledsagelse til udflugter, aktiviteter osv.

Jeg håber og har tillid til, at den sidste tids debat om mennesker med handicaps muligheder for at leve et selvstændigt liv allerede har medført og fortsat vil medføre, at kommunerne tager deres ansvar på sig. Og jeg har ikke grund til at tro andet.

Hvis nogle mennesker med handicap oplever, at der er en barriere i

forhold til at komme på Sølund Musikfestival, skyldes det service-niveauet, som den enkelte kommune beslutter.

Løsningen på dette er ikke at indføre brugerbetaling for personale-omkostningerne. Løsningen er, at botilbud og kommuner får et skærpet fokus på andre løsninger og arbejdstilrettelæggelsen i botilbuddene, som kan gøre det muligt at yde hjælpen mere fleksibelt.

Derfor skal vi selvfølgelig holde kommunalpolitikkerne fast på, at de skal forholde sig aktivt til, hvad kerneydelsen skal være i deres botilbud. Som jeg nævnt nogle gange, er løsningen er for mig at se ikke at udhule kerneydelsen ved at indføre brugerbetaling på dette område.

Tusind tak for ordet.